

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

The Quality of Graduate Students as Thai Qualifications Framework for Higher Education,
Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhonsawan

รพีพรรณ วิบูลย์วัฒนกิจ¹ และ พีระ เรืองฤทธิ์²
Rapeepun Viboonwatthanakit¹ and Peera Ruengrit²

Received : 25 มิ.ย. 2562

Revised : 11 ต.ค. 2562

Accepted : 16 ต.ค. 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ และเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามระดับของสถานบริการ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 135 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบโดยใช้ One way Anova ผลการวิจัยพบว่า

- 1) คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
- 2) เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับของสถานบริการ พบว่าด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ, คุณภาพบัณฑิต, บัณฑิต

Abstract

This descriptive research aimed to study the quality of graduate students as Thai Qualifications Framework for Higher Education for Graduate students of Boromarajonani Nursing College, Sawanpracharak, Nakhonsawan and compare the quality of graduates according to the perception of graduates classified by the level of service. The samples were primary supervisors of graduates who graduated in the academic year 2016. The research instruments were the quality of graduates according to the National Higher Education Qualifications Framework. Data analysis was calculated by percentage, mean, standard deviation. And compare by using One way Anova. The results of the study found that:

¹ อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ อีเมล: rapee_65@Yahoo.com

² อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

¹ Lecturer in Boromarajonani Nursing College Sawan Pracharak Nakhon Sawan, Email: rapee_65@Yahoo.com

² Lecturer in Boromarajonani Nursing College Sawan Pracharak Nakhon Sawan

1) Graduate quality according to the standard of higher education qualifications in nursing science Overall at a high level when considering each aspect Found that the skills, interpersonal relationships and responsibilities With the highest mean at a high level , followed by moral and ethical With the average level at a high level and the least average aspect is knowledge With a high average

2) Compare the quality of graduates according to the National Higher Education Qualifications Framework according to the level of service There was significant difference the skills in interpersonal relationships and responsibilities at the level of .05

Keywords : Qualifications Framework for Higher Education, The Quality of Graduate Students, Graduate Students

บทนำ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ จึงเห็นสมควรให้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมถึงเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับมีคุณวุฒิตามมาตรฐานใกล้เคียงกัน ทั้งในระดับชาติ และระดับสากล ซึ่งคุณภาพของบัณฑิต ทุกระดับและคุณวุฒิและสาขาวิชาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ (learning outcome domains) อย่างน้อย 5 ด้าน 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ethics and moral) 2) ด้านความรู้ (knowledge) 3) ด้านทักษะทางปัญญา (cognitive skills) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (interpersonal skills and responsibility) และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับสาขา/สาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 2)

สภาการพยาบาลในฐานะองค์กรวิชาชีพกำกับคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตรสาขาพยาบาลศาสตร์ ได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการพยาบาลศาสตร์ที่สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และประกาศให้สถาบันการศึกษาพยาบาลทุกแห่งนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ethics and moral) 2) ด้านความรู้ (knowledge) 3) ด้านทักษะทางปัญญา (cognitive skills) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (interpersonal skills and responsibility) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี (numerical analysis, communication and information technology skills) และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (professional practice skills) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 24) สำหรับการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ จึงได้เพิ่มมาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ) เป็นด้านที่ 6 ใน มคอ.2 ซึ่งปัจจุบันเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2555 ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นบุคลากรพยาบาลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้ สามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล พัฒนาศักยภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน ให้สามารถดูแลตนเองทางด้านสุขภาพตามบริบทและวิถีการดำรงชีวิตได้ วิจัยและเลือกใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สาขาพยาบาลศาสตร์ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์, 2555 : 5) โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม การบูรณาการการเรียนการสอนที่เน้นชุมชน การมอบหมายงานรายกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและ/หรือผู้ตาม การฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการนำเสนอผลงาน การผลิตนวัตกรรม และการฝึกปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ใช้บริการบนหอผู้ป่วยในสถานบริการทุกระดับ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ เป็นสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลที่มีภารกิจหลัก ในการผลิตบุคลากรทางการพยาบาล เพื่อตอบสนองความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนตอบสนองการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ นโยบายในการผลิตกำลังคนด้านสุขภาพของรัฐตามแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (กระทรวงสาธารณสุข, 2559 : 49) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกด้าน วิทยาลัยพยาบาล ฯ จึงได้ดำเนินการจัดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษา และสภาการพยาบาล คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวในการติดตามและประเมินคุณภาพบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ 6 ด้าน ดังแสดงในกรอบแนวคิดการวิจัย ของนักศึกษาพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2559 ขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นพยาบาลวิชาชีพในสถานบริการทุกระดับทั้งในหน่วยงานภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอน และพัฒนานักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2559 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ตามระดับของสถานบริการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research)

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วยหรือรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ของบัณฑิตที่จบปีการศึกษา 2559 ทั้งหมดจำนวน 135 คน ไปปฏิบัติงานด้วยอย่างน้อย 4 เดือน ถึง 1 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยสถานะ เพศ อายุ สถานที่ปฏิบัติงานระดับสถานบริการ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบคำตอบ (checklist) และเติมคำ

2.2 แบบสอบถามคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้สาขาพยาบาลศาสตร์ กำหนดตามมาตรฐานการเรียนรู้ 6 ด้านที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาพยาบาลศาสตร์ที่กำหนดไว้ดังนี้ 1) ด้านทักษะคุณธรรม และจริยธรรม 6 ข้อ 2) ด้านความรู้ 5 ข้อ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 7 ข้อ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ 4 ข้อ 5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ข้อ และ 6) ด้านทักษะ การปฏิบัติทางวิชาชีพ 5 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแสดงระดับ คุณภาพ ออกเป็น 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพ/การปฏิบัติ/พฤติกรรมของบัณฑิตที่สอดคล้องกับข้อความ ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพ/การปฏิบัติ/พฤติกรรมของบัณฑิต ที่สอดคล้องกับข้อความในระดับมาก 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพ/การปฏิบัติ/พฤติกรรมของบัณฑิตที่สอดคล้องกับข้อความในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพ/การปฏิบัติ/พฤติกรรมของบัณฑิตที่สอดคล้องกับข้อความในระดับน้อย 1 หมายถึง มีความคิดเห็น ต่อคุณภาพ/การปฏิบัติ/พฤติกรรมของบัณฑิตที่สอดคล้องกับข้อความ ในระดับน้อยที่สุด เกณฑ์ในการแปลผลได้แก่ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 เท่ากับระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 เท่ากับระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 เท่ากับระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 เท่ากับระดับน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00-1.50 เท่ากับระดับน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103)

ผู้วิจัยหาความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของเครื่องมือโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านสาขาพยาบาลศาสตร์จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสาขาพยาบาลศาสตร์และการวัดประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง ของการวัดและความเหมาะสมของภาษา โดยยึดถือเกณฑ์การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านของความเห็นตรงกันในแต่ละ ข้อคำถาม และนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วไปทดลองใช้กับตัวอย่างจำนวน 20 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ที่ระดับ 0.93

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาด้านจริยธรรมโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ เลขที่รับรอง NSWPHO-025/61

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเป็นผู้ตอบ แบบสอบถามแล้วส่งกลับทางไปรษณีย์ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2561

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และความคิดเห็น

4.2 สถิติอ้างอิง ชนิด Anova เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นในแต่ละประเภทหน่วยบริการ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 97.9 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 2.1 อยู่ในช่วงอายุ 51-60ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.4 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.90 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 74.7 รองลงมาคือสถานภาพสมรสโสด คิดเป็นร้อยละ 22.1 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน ที่โรงพยาบาลชุมชน คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลศูนย์ คิดเป็นร้อยละ 34.7 ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าหอผู้ป่วย คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมาเป็นหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ปฏิบัติงานในตำแหน่งเป็นระยะเวลา

10 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.1 รองลงมามีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.8 และระยะเวลาที่ใช้บัณฑิตปฏิบัติงานร่วมกับบัณฑิตมากที่สุดเท่ากับ 10-12 เดือนคิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาเท่ากับ 4-6 เดือนคิดเป็นร้อยละ 13.7

2. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.64) ด้านความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.57) ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.64) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.70) และด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.63) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา จำแนกตามรายชื่อ รายด้าน และโดยรวม

คุณภาพบัณฑิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1.1 ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน ตรงต่อเวลา	4.17	0.68	มาก
1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.36	0.56	มาก
1.3 ยอมรับข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาตนเอง	4.21	0.54	มาก
1.4 ตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.24	0.58	มาก
1.5 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจปฏิบัติตามสิทธิที่ผู้ใช้บริการพึงได้รับ	3.82	0.55	มาก
1.6 ยอมรับฟังปัญหาของผู้ใช้บริการและพยายามหาวิธีช่วยเหลือ	3.92	0.54	มาก
1.7 ปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการโดยคำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยต่อผู้ป่วย	3.98	0.48	มาก
ภาพรวมด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.10	0.59	มาก
2. ด้านความรู้			
2.1 มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์พื้นฐาน เช่นมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3.71	0.58	มาก
2.2 มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ทางวิชาชีพพยาบาล	3.74	0.57	มาก
2.3 มีความเข้าใจกระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้	3.71	0.58	มาก
2.4 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบจำแนกข้อมูลทางการพยาบาล	3.73	0.55	มาก
2.5 มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมที่มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและประชาชน	3.64	0.56	มาก
ภาพรวมด้านความรู้	3.70	0.57	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณภาพบัณฑิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. ด้านทักษะทางปัญญา			
3.1 ยอมรับสิ่งที่ตนเป็นจุดอ่อนของตนเอง และพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น	4.05	0.57	มาก
3.2 สามารถสืบค้นข้อมูล และนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานได้	3.84	0.59	มาก
3.3 สามารถประยุกต์ความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	3.77	0.59	มาก
3.4 สามารถนำข้อมูลของผู้ใช้บริการมาประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจแก้ปัญหาได้	3.74	0.8	มาก
3.5 สามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้บริการทางการพยาบาลอย่างปลอดภัยและมีคุณภาพ	3.58	0.63	มาก
3.6 สามารถใช้กระบวนการพยาบาลในการแก้ไขปัญหาทางการพยาบาลได้	3.66	0.58	มาก
3.7 สามารถแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป	3.60	0.64	มาก
ภาพรวมด้านทักษะทางปัญญา	3.75	0.65	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
4.1 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.23	0.66	มาก
4.2 สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาได้	4.33	0.63	มาก
4.3 สามารถทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.26	0.62	มาก
4.4 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้มีการพัฒนางาน	3.89	0.64	มาก
4.5 มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.53	มาก
ภาพรวมด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.15	0.64	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5.1 สามารถใช้หลักคณิตศาสตร์และสถิติในการคำนวณและปฏิบัติการพยาบาลได้	3.84	0.62	มาก
5.2 สามารถแปลข้อมูลให้เป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้	3.58	0.66	มาก
5.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และการนำเสนอ	3.86	0.65	มาก
5.4 สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารในระดับพื้นฐานได้	3.52	0.92	มาก
5.5 สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.95	0.61	มาก
5.6 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารและการทำงาน	3.92	0.58	มาก
ภาพรวมด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.78	0.70	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณภาพบัณฑิต	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ			
6.1 สามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวม	3.69	0.60	มาก
6.2 สามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	3.58	0.66	มาก
6.3 สามารถปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ใช้บริการทุกภาวะสุขภาพและทุกช่วงวัย โดยคำนึงถึงพระราชบัญญัติวิชาชีพหลักสิทธิผู้ป่วย จริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพ	3.86	0.58	มาก
6.4 สามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลได้	3.87	0.61	มาก
6.5 สามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพได้	4.03	0.63	มาก
ภาพรวมด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.81	0.63	มาก
ภาพรวมคุณภาพบัณฑิตโดยรวม	3.88	0.66	มาก

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับของสถานบริการ พบว่าด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 2 และ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe test พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลชุมชน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา จำแนกระดับสถานบริการ

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.431	2	.215	1.185	.310
	ภายในกลุ่ม	16.715	92	.182		
	รวม	17.146	94			
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.414	2	.707	1.192	.308
	ภายในกลุ่ม	54.584	92	.593		
	รวม	55.998	94			
ด้านทักษะทางปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	1.295	2	.647	2.668	.075
	ภายในกลุ่ม	22.326	92	.243		
	รวม	23.621	94			
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2.401	2	1.200	3.972	.022*
	ภายในกลุ่ม	27.807	92	.302		
	รวม	30.208	94			

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา จำแนกระดับสถานบริการ

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	1.882	2	.941	1.328	.270
	ภายในกลุ่ม	65.218	92	.709		
	รวม	67.101	94			
ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.886	2	.443	.449	.640
	ภายในกลุ่ม	90.855	92	.988		
	รวม	91.741	94			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	.843	2	.421	1.915	.153
	ภายในกลุ่ม	20.234	92	.220		
	รวม	21.077	94			

*p<.05

ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับสถานบริการ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	โรงพยาบาลศูนย์	โรงพยาบาลทั่วไป	โรงพยาบาลชุมชน
	$\bar{X} = 4.00$	$\bar{X} = 4.11$	$\bar{X} = 4.35$
โรงพยาบาลศูนย์ ($\bar{X} = 4.00$)		-.10526	-.34884*
โรงพยาบาลทั่วไป ($\bar{X} = 4.11$)	.10526		-.24357
โรงพยาบาลชุมชน ($\bar{X} = 4.35$)	.34884*	.24357	

อภิปรายผล

1. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2559 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.66) สอดคล้องกับการศึกษาของนาคยา พึ่งสว่าง และ สิริพร บุญเจริญพานิช (2560 : 2) พบว่าคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.40) และอรนนท์ หาญยุทธ และรัชชา รัตนถาวร (2556 : 99) ที่พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.64) รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.63) และด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ยังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.57) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ทักษะ 6 ด้าน ทั้งในภาคทฤษฎี ภาคทดลอง และการปฏิบัติกรบนหอผู้ป่วย โดยเฉพาะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ นับว่าเป็นสิ่งที่ดีเนื่องจากพยาบาลต้องปฏิบัติอยู่ในฐานะสมาชิกทีมสุขภาพและทีมการพยาบาล หลักสูตรจึงมุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกทีมสุขภาพ ทีมสหสาขาวิชาชีพ รวมถึงผู้ป่วย ดังนั้นจึงมีการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่มทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทุกรายวิชา นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้นักศึกษารับผิดชอบโครงการต่าง ๆ ในงานเสริมหลักสูตร มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินโครงการ มีการจัดตั้งสโมสรนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ ด้านการสื่อสาร และสัมพันธภาพ ที่ระบุว่า พยาบาลวิชาชีพจะต้องมีความรู้ และทักษะในการติดต่อสื่อสาร การนำเสนอข้อมูล และแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีความตระหนักในความถูกต้องของการสื่อสาร และการสร้างปฏิสัมพันธ์ตามบทบาทหน้าที่ และทักษะด้านการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ (สภาการพยาบาล, 2553 : 24) ส่วนด้านความรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้บริการทางการพยาบาลอย่างมีปลอดภัยและมีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดทักษะ 6 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอาจจะยังไม่ได้มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดทักษะการวิเคราะห์ปัญหาโดยเฉพาะรายวิชาชีพทางการพยาบาล อีกทั้งอาจมีการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ยังไม่ชัดเจนในการนำสู่การปฏิบัติในบางรายวิชานั้น จึงต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นโดยการนำวิธีการโดยใช้กระบวนการพยาบาล การวิเคราะห์กรณีศึกษาเพิ่มขึ้นในรายทฤษฎีทางการพยาบาล และเพิ่มการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น

2. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2559 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ตามระดับของสถานบริการพบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe test พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลชุมชน โดยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตระดับโรงพยาบาลชุมชนสูงกว่าระดับโรงพยาบาลศูนย์ สอดคล้องกับการศึกษาของนาคยา พึ่งสว่าง และสิริพร บุญเจริญพานิช (2560 : 11) พบว่าค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยรวมมีความแตกต่างกัน ($p < .05$) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลชุมชน คิดเป็นร้อยละ 45.3 และบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในโรงพยาบาลชุมชนเช่นเดียวกัน ซึ่งโดยระดับความซับซ้อนและจำนวนผู้ป่วยทำให้ผู้ใช้บัณฑิตของโรงพยาบาล 2 ระดับ มีการให้ความสำคัญต่อทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 นำผลการศึกษาคคุณภาพบัณฑิตตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชา ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครบ 6 ด้าน และให้มีค่าคะแนนสูงขึ้น โดยเฉพาะด้านความรู้ในประเด็นการนำหลักฐานเชิงหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการวางแผนการพยาบาล และผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 เป็นแนวทางในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตรในมาตรฐานด้านการผลิตบัณฑิต

1.3 นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงกลยุทธ์การเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตในปัจจัยอื่น ๆ เช่น อายุ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงาน อาจจะมีผลต่อคุณภาพบัณฑิตได้

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหารูปแบบการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในทุก ๆ ด้าน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552*. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2561, จาก <http://www.mua.go.th>

กระทรวงสาธารณสุข. (2559). *แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2561, จาก http://bps.moph.go.th/new_bps/sites/default/files/HealthPlan12

นิตยา พึ่งสว่าง และสิริพร บุญเจริญพานิช. (2560). คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ. *วารสารแพทย์นาวิ*, 44(2), 1-17.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์. (2555). *หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555*. นครสวรรค์: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์.

สภาการพยาบาล. (2553). *สมรรถนะผู้ประกอบการพยาบาลและการผดุงครรภ์*. นนทบุรี: ศิริยอดการพิมพ์.

อรนันท์ หาญยุทธ และ รัชยา รัตนถาวร. (2556). คุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2553. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*, 7(2), 99-107.